

ארגון סביבה לימודית

**האני זיאדה – מנחה קבוצות בארגון, מומחה הערכה ומדידה
בחינוך, מומחה הוראה מתקנת ואסטרטגיות למידה
וחשיבה, מומחה תכניות ומערכות לימוד.**

ארגון סביבה לימודית

סביבה המעודדת תרבות חשיבה

סביבה המטפחת שיתופיות

סביבה המעודדת ניצול מקורות מחוץ לבית הספר

סביבה גמישה

סביבה שקיימים בה מצבי למידה פתוחים

סביבה המשדרת בחירה

סביבה המעודדת הנעה פנימית

סביבה המטפחת הערכה עצמית

סביבה דמוקרטית

סביבה המכבדת אינדיבידואליזם

מרכיבי סביבה לימודית המטפחת הכוונה עצמית בלמידה מעובד מתוך זילברשטיין ואחרים (2000)

- סביבה המטפחת שיתופיות
- סביבה המעודדת תרבות חשיבה

- סביבה גמישה
- סביבה המעודדת ניצול מקורות מחוץ לבית הספר

- סביבה המשדרת בחירה
- סביבה שקיימים בה מצבי למידה פתוחים

- סביבה המטפחת הערכה עצמית
- סביבה המעודדת הנעה פנימית

- סביבה המכבדת אינדיבידואליזם
- סביבה דמוקרטית
-

ארגון סביבה לימודית

• 1- סביבה המטפחת שיתופיות :

הסביבה הלימודית צריכה לזמן פעילות שיתופית, הן מבחינת המרכיבים הפיזיים שלה, והן מבחינת דרכי ההוראה-למידה ודרכי הערכה הנהוגות בה.

הקניית מיומנויות שיתופיות כגון: התחלקות במשאבים, חלוקת תפקידים, הקשבה לזולת, ניהול דיון, ניהול משא ומתן, התארגנות להשגת מטרות משותפות- הן חלק ממיומנויות שהקנייתן חיונית ביותר לביצוע מטלות שיתופיות.

ארגון סביבה לימודית

2- סביבה המעודדת תרבות חשיבה :

סביבה המזמנת פעילויות בהן הלומדים נדרשים להעריך רעיונות, להציג טענות המתבססות על ראיות ונימוקים, שקילת דברים וכו'.

ארגון סביבה לימודית

• 3- סביבה גמישה :

סביבה בה יש גמישות בכמות הזמן המוקדשת לפעילות לימודית נתונה, במקום שהפעילות מתרחשת, ובאופני הלימוד.

ארגון סביבה לימודית

● 4- סביבה המעודדת ניצול מקורות מחוץ לבית הספר :

- ניצול כל משאב חיצוני ומחוץ לכותלי בית הספר המאפשר התפתחות חינוכית-לימודית, חברתית- התנהגותית, חווייתית בתנאי שמתואם למערכת ביה"ס, כמו מתנ"ס, בית נוער, מרכז נעורים, רווחה חינוכית, וכו'.

ארגון סביבה לימודית

• 5- סביבה המשדרת בחירה :

סביבה המאפשרת ללומד להתנסות בבחירות מסוגים שונים ומטילה עליו את האחריות לבחירותיו.

ארגון סביבה לימודית

6- סביבה שקיימים בה מצבי למידה פתוחים :

סביבה בה תוצרי הלמידה אינם נקבעים מראש ודרכי ההתמודדות וכן דרכי פתרון הבעיות, נתונות להחלטת הלומד. במצבי למידה פתוחים אין תשובה אחת נכונה.

התלמידים יכולים להגיע לפתרונות שונים, והערכת תוצרי הלמידה מתבססת על התוצרים עצמם ולא על מטרות הלמידה שנוסחו מראש.

ארגון סביבה לימודית

7- סביבה המטפחת הערכה עצמית :

תפקיד המורה ליצור הזדמנויות בהן יקבל הלומד משוב שוטף ובלתי מאיים על איכות ביצועיו.

ארגון סביבה לימודית

● 8- סביבה המעודדת הנעה פנימית :

מצבי למידה הנשענים על סקרנות הלומדים, סביבה היוצרת

מצבי למידה מעניינים, מאתגרים ולא שגרתיים, הלקוחים מסביבתו הטבעית של הילד.

קישור תוכני הלימוד לאקטואליה חברתית ואישית עשוי אף הוא לעודד הנעה פנימית כמו גם הוראה בדרך החקר והגילוי.

ארגון סביבה לימודית

• 9- סביבה המכבדת אינדיבידואליזם :

סביבה בה המורה מתייחס לא רק לנכונות/אי נכונות התשובות כי אם גם להנמקות, דעה עצמית, עמדה אינדיבידואלית אוטונומית, כל אלה מחייבים עמידה בפני לחצים ובפני קונפורמיות.

ארגון סביבה לימודית

- **10- סביבה דמוקרטית :**

סביבה שבה האקלים דמוקרטי והיחסים בין המורה לתלמידיו ובין התלמידים לבין עצמם מושתתים על ערכים דמוקרטיים.

- סביבה כזו מעודדת תקשורת פתוחה, חופש הבעה ודו-שיח בין כל המשתתפים כולל שיתוף הלומדים בקבלות הכרעות, בבחירת תוכני הלימוד, וכו'.